

2021-09-16

R E M I S S V A R

Finansdepartement
103 33 Stockholm

FI dnr 21-17605
(Anges alltid vid svar)

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Gränsöverskridande distribution av fonder (Fi2021/02505)

Sammanfattning

Finansinspektionen (FI) tillstyrker i huvudsak promemorians förslag. Inspektionen lämnar vissa kommentarer. De rör tillhandahållande av vissa lokala funktioner i värdlandet, sonderande marknadsföring, upphörande av gränsöverskridande marknadsföring, samt ändringar av uppgifter efter det att gränsöverskridande marknadsföring har upphört.

Tillhandahållande av vissa lokala funktioner i värdlandet

I förslaget till 2 kap. 15 § tredje stycket LVF¹ anges att en tredje part som utför någon av uppgifterna i andra stycket ska omfattas av regler och tillsyn för de uppgifter som ska utföras. I bestämmelsen uppställs vidare krav på att uppdraget, om det utförs av en tredje part, ska dokumenteras i ett skriftligt avtal där det anges vilka av uppgifterna som inte utförs av fondbolaget. Motsvarande krav uppställs i den föreslagna lydelsen av 4 kap. 2 § LAIF².

Enligt FI bör det förtydligas om sådana uppdragsavtal med en tredje part om att utföra vissa uppgifter omfattas av anmälningsplikten enligt 4 kap. 7 § första stycket LVF respektive 8 kap. 14 § tredje stycket LAIF. Mot bakgrund av vilka uppdragsavtal som tidigare har bedömts anmälningspliktiga (se nedan om uppdragsavtal om sonderande marknadsföring, s. 3), förespråkar FI preliminärt att uppdragsavtal om att utföra aktuella uppgifter inte bör vara anmälningspliktiga.

Sonderande marknadsföring

Förutsättningar för sonderande marknadsföring

I promemorian föreslås att en definition av så kallad sonderande marknadsföring förs in i 1 kap. 11 § 23 LAIF. Enligt den föreslagna definitionen sker sådan marknadsföring i syfte att pröva vissa investerares

¹ Lagen (2004:46) om värdepappersfonder.

² Lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

intresse för en alternativ investeringsfond som ännu inte är etablerad eller som är etablerad men ännu inte får marknadsföras. Vad som gäller för den sonderande marknadsföringen i de olika fallen föreslås regleras genom nya bestämmelser i 4–6 kap. LAIF.

De föreslagna bestämmelserna i 4 kap. LAIF avser svenska AIF-förvaltares marknadsföring av *EES-baserade* alternativa investeringsfonder i Sverige (4 kap. 5 a §) och svenska AIF-förvaltares marknadsföring av *icke EES-baserade* alternativa investeringsfonder i Sverige (4 kap. 7 a §). När det är fråga om sonderande marknadsföring av en fond som ännu inte är etablerad (vare sig i eller utanför EES), utgår FI från att det är var fonden *avses* bli etablerad som avgör enligt vilken bestämmelse marknadsföringen ska bedrivas och anmälas till FI. FI anser att det bör förtydligas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Den föreslagna definitionen av sonderande marknadsföring i 1 kap. 11 § 23 LAIF omfattar AIF-förvaltares sonderande marknadsföring till professionella investerare. De föreslagna bestämmelserna om sonderande marknadsföring i 4–6 kap LAIF omfattar endast auktoriserade AIF-förvaltare. I författningskommentaren till den föreslagna bestämmelsen i 4 kap. 5 a § LAIF anges att en AIF-förvaltare som är registrerad enligt 2 kap. inte får bedriva sonderande marknadsföring (s. 161).

I tidigare förarbeten anges att marknadsföring enligt AIFM-direktivet³ inte avser åtgärder som sker före det att en planerad fond uppfyller direktivets definition av alternativ investeringsfond enligt artikel 4.1.a (se prop. 2012/13:155 s. 230). Mot denna bakgrund efterfrågar FI ett förtydligande av hur den nya ordningen förhåller sig till den form av sonderande marknadsföring som utifrån det tidigare förarbetsuttalandet framstår som tillåten för fonder som ännu inte har bildats, såvitt gäller registrerade AIF-förvaltare. FI understryker vikten av att frågan utreds ordentligt och känner en oro inför ett förbud för registrerade AIF-förvaltare att bedriva verksamhet som motsvarar sonderande marknadsföring.

Vidare önskas ett förtydligande av vad den föreslagna ordningen innebär i fråga om motsvarande form av sonderande marknadsföring som auktoriserade och registrerade AIF-förvaltare utför i förhållande till *icke-professionella investerare* och som därmed faller utanför direktivets tillämpningsområde. Såvitt gäller registrerade AIF-förvaltare avses marknadsföring till sådana icke-professionella investerare som avses i 4 kap. 5 § LAIF.

Uppdrag till en tredje part att bedriva sonderande marknadsföring

I promemorian föreslås att en AIF-förvaltare får uppdra åt någon annan att bedriva sonderande marknadsföring (4 kap. 5 d § och 6 kap. 2 d § LAIF).

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010.

Enligt förslagen får ett sådant uppdrag att bedriva sonderande marknadsföring endast ges till någon som bedriver viss tillståndspliktig verksamhet.

FI efterfrågar ett förtydligande om uppdrag till tredje part att bedriva sonderande marknadsföring ska anses vara en sådan tjänst som innebär en skyldighet för AIF-förvaltaren att anmäla in uppdragsavtalet till FI enligt 4 kap. 7 § första stycket LVF och 8 kap. 14 § tredje stycket LAIF. Tidigare förarbetsuttalanden talar för att sådana avtal inte ska vara anmälningspliktiga (prop. 2012/13:155 s. 283 f.).

Upphörande av gränsöverskridande marknadsföring

FI konstaterar att det föreslagna avanmälningförfarandet i bland annat 2 kap. 15 e § LVF och 6 kap. 5 a § LAIF för gränsöverskridande marknadsföring av fond i ett annat land inom EES, som bland annat tillförsäkrar investerarna en rätt till inlösen av andelar eller aktier i fonden utan avgift, innebär ett visst ökat investerarskydd. FI anser därför att motsvarande avanmälningförfarande bör införas även för icke EES-baserade AIF-förvaltare, trots att det inte är ett krav enligt AIFM-direktivet.

Av förslaget framgår att marknadsföring till icke-professionella investerare enligt 5 kap. 6 § LAIF ska upphöra när en AIF-förvaltare har lämnat in en anmälan till behörig myndighet i hemlandet om att förvaltaren upphör att marknadsföra en alternativ investeringsfond i Sverige, eller när FI har återkallat tillståndet för marknadsföring av fonden till icke-professionella investerare (s. 121). Eftersom avanmälningförfarandet i artikel 32a i AIFM-direktivet innebär ett ökat skydd för investerarna anser FI att ett liknande avanmälningförfarande bör införas som krav även för AIF-förvaltare som marknadsför fonder till icke-professionella investerare.

Genom de föreslagna lydelseerna av 13 kap. 1 § 9 LVF och 15 kap. 2 § 7 LAIF ges regeringen möjlighet att bemyndiga FI att meddela föreskrifter om offentliggörandet av avsikten att upphöra med marknadsföringen av andelar och aktier i en värdepappersfond respektive en EES-baserad alternativ investeringsfond i ett annat land inom EES. FI konstaterar att liknande frågor (information om vissa förändringar av en värdepappersfond) tidigare har reglerats i lag (jfr 9 kap. 4 § LVF) och förespråkar därför att den nu aktuella frågan om offentliggörande regleras på samma sätt, inom ramen för det fortsatta lagstiftningsärendet.

Ändringar av uppgifter efter det att gränsöverskridande marknadsföring har upphört

Enligt den föreslagna bestämmelsen i 6 kap. 5 d § LAIF ska FI, om en AIF-förvaltare har upphört med marknadsföring i ett annat land inom EES efter en anmälan enligt 6 kap. 5 b §, underrätta den behöriga myndigheten i det landet om ändringar i de handlingar som har lämnats tillsammans med underrättelsen om marknadsföring enligt 6 kap. 3 §. Motsvarande reglering föreslås för fondbolag i 2 kap. 15 g § andra stycket LVF. Mot bakgrund av att det i skäl 8

till ändringsdirektivet⁴ anges att möjligheten att upphöra med marknadsföring inte bör försämra investerarnas rätt till korrekt information om fondernas fortsatta verksamhet, tolkar FI regleringen som att den innebär en skyldighet för myndigheten att fortsatt underrätta utländska myndigheter om ändringar i notifieringshandlingarna när verksamheten har upphört.

FI efterfrågar ett förtydligande av om de ändringar som omfattas av 6 kap. 5 d § ska vara begränsade till *väsentliga ändringar* enligt 3 kap. 10 § eller 6 kap. 6 § LAIF. FI konstaterar att andra ändringar än sådana som kan betecknas som väsentliga i den meningen som anges i de sistnämnda paragraferna som huvudregel inte anmäls till myndigheten.

FI efterfrågar vidare ett förtydligande av vilka ändringar i handlingar som lämnas tillsammans med underrättelse om marknadsföring av värdepappersfonder enligt 2 kap. 15 c § LVF, som omfattas av den nya bestämmelsen i 2 kap. 15 g § LVF.

Slutligen efterfrågar FI ett förtydligande av om det finns någon tidsbegränsning i FI:s skyldighet enligt 2 kap. 15 g § LVF och 6 kap. 5 d § LAIF att underrätta behöriga myndigheter i samtliga länder där fonden tidigare har marknadsförts eller om underrättelseskyldigheten kvarstår så länge fonden existerar och därmed står under FI:s tillsyn.

FI förespråkar att myndighetens skyldighet att underrätta utländska myndigheter om ändringar i aktuella handlingar begränsas i den utsträckning det är möjligt, både ifråga om vilka ändringar som omfattas av underrättelseskyldigheten och om hur länge underrättelseskyldigheten kvarstår.

FINANSINSPEKTIONEN

Erik Thedéen
Generaldirektör

Johanna Ehn
Jurist
Kapitalmarknadsrätt

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1160 av den 20 juni 2019 om ändring av direktiven 2009/65/EG och 2011/61/EU vad gäller gränsöverskridande distribution av företag för kollektiva investeringar.